11e JAARGANG. № 123.

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT.

MAANDAG 25 MEI 1863.

Tweede Pinksterdag.

BENOEMINGEN, BESLUITEN, enz.

DE JAVASCHE COURANT,

Van den 20sten Mei no. 60.

BUITENZORG, *den* 14*den Mei* 1863 (*No* 8).

(*Staatsblad no.* 57.)

Gelet op art. 5 van het besluit van 19 December 1862, no. 9, waarbij is aangeteekend, dat verzoeken om regt van opstal voor de oprigting van particuliere suiker-fabrieken in de residentiën Banjoemas en Bagelen, wanneer het voorkomende in staatsblad 1858, no. 98 zich daartegen niet verzet, door de regering zullen worden ingewilligd, en dat de indigo-cultuur in die gewesten zal worden ingetrokken, waar die de particuliere suikercultuur in den weg mogt staan;

Gelezen, enz;

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Ter voldoening aan het verlangen van den minister van Koloniën, te verklaren, dat art. 5 van het besluit van 19 December 1862, no. 9, vooreerst buiten werking wordt gesteld.

Ten tweede: Enz.

Afschrift enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot adsistent-resident van Saparoea en Haroekoe (gouvernement der Moluksche eilanden) M. H. W. Nieuwenhuijs, laatstelijk secretaris der residentie Bagelen, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

BELAST:

De uitoefening van het beroep van landmeter, aan A. M. S. Hogerwaard, adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken, en aan F. J. G. Rutten, kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures in de residentie Kediri.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der burgerlijke openbare werken, als teekenaar, speciaal voor de zaken van de kustverlichting in den Indischen archipel, de gepasporteerde sergeant-majoor der sappeurs F. Böhm, laatstelijk teekenaar op het topographisch-bureau der genie directie te Batavia.

GOEDGEKEURD:

DAT DOOR DEN GOUVERNEUR DER MOLUKSCHE EILANDEN.

IS ONTHEVEN:

Eervol, wegens vertrek, van de waarneming der betrekking van civiel gezaghebber te Wahaai (eiland Ceram), de kapitein der infanterie C. W. J. Cartall.

IS OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van civiel gezaghebber te Wahaai (eiland Ceram), aan den eersten luitenant der infanterie H. M. Tersteege, benoemd militaire kommandant aldaar.

NEDERLANDSCH-INDIE

BATAVIA. Maandag jl. werd hier van Billiton onder bestuur van kapitein Kruymel zwaar beschadigd, doch behouden aangebragt het Engelsch schip *Colonsay*, dat gelijk men weet voor een paar maanden geleden in de nabijheid van Billiton is gestrand, door gezagvoerder en equipage in reddeloozen toestand, naar men meende, werd verlaten, doch door de wakkere pogingen en buitengewone krachtsinspanning van den adsistent-resident von Gaffron in persoon op de reede van Billiton werd ten anker gebragt. De lading moet bestaan uit 2754 kisten goede en onbeschadigde thee, ter waarde van p. m. *f* 15,000, terwijl de geheele lading op p. m. *f* 50,000 en bovendien schip met zeilen en inventaris op *f* 20,000 waarbij wordt geschat. Schip en lading zullen hier op vendutie verkocht worden.

(*J. B.*)

ZUIDER- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Ter aanvulling van het voorkomende in ons nummer van den 9den Mei jl. kunnen wij nog het volgende betreffende den stand van zaken in dit gewest mededeelen.

In de afdeeling Martapoera werd het district Riam Kanan gedurende eenigen tijd verontrust door eene zwervende bende, die eenige kampons uitgeroofd en eenige menschen medegevoerd heeft.

Naar men vermoedde, hielden die stroopers, waaronder zich verscheidene weggeloopen kettinggangers van Pengaron onder de bevelen van zekeren Mangoen joeda bevonden, zich op te Sangli en Goentoeng Paauw. Zoowel militaire als bevolkings-patrouilles zijn uitgezonden om hen op te sporen en aan eene der laatsten is het gelukt hun bij eene ontmoeting te Satouw een verlies van 3 dooden toe te brengen.

Gedurende het opbouwen onzer versterking te Awajang (Petap) en ook bij het opvoeren die vivres van Pringin langs de Petap-rivier werden in het begin der maand April jl. onze troepen voortdurend beschoten, en werd bij die gelegenheid op den 5den dier maand de officier van gezondheid 3de klasse H. H. Diepering door een schot in den arm verwond.

Het is onze troepen echter spoedig gelukt de beide Petap-oevers van vijanden te zuiveren, de versperringen in de rivier op te ruimen en de benting te voltooijen.

— In de Paramassan-Allei is eene bevolkingspatrouille met den vijand slaags geweest, die met verlies van 2 dooden op de vlugt is gegaan, terwijl het aan eene patrouille uit Kendangan onder de bevelen van den 1sten luitenant P. J. Blok is mogen gelukken, de bende van den djoeroetoelis Mataip uit elkander te drijven en een' man in handen te krijgen, die echter kort daarna aan zijne wonden is overleden.

Eene patrouille uit Sambon onder het bevel van den Europeschen sergeant Lievens, stuitte in den omtrek van Pegat-Singang op den vijand: de onzen gingen onmiddelijk tot den aanval over en dreven den vijand met achterlating van drie dooden en eenige geweren op de vlugt.

De gouvernements stoomer *Boni*, welke op het drooge was geraakt (zie ons nommer van 11 April jl.), is den 11den April weder vlot geraakt, zonder eenige noemenswaardige schade te hebben bekomen.

Om de bende muitelingen, die zich meester heeft gemaakt van de hoofdplaats van het rijkje Tjantong en zich aldaar eene benting versterkte (zie ons nummer van 9 Mei jl.), bij een aanval van de oostkust te beletten zich weder in de Paramassan-Alei terug te trekken, heeft de kommandant van Alei eene kolonne van 2 officieren en 60 man te Lok Besar gestationeerd.

— Tijdingen uit de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo dd. 6 Mei jl. behelzen het volgende:

De togt naar Tjantong ter opsporing van eene bende muitelingen, die zich onder een' zekeren pangeran Adipatie aldaar had gevestigd, en waarvan melding is gemaakt in ons nummer van 9 dezer — is met den besten uitslag bekroond.

Z. M. stoomschip *Celebes*, gekommandeerd door den luitenant ter zee 1ste klasse Bowier, ankerde den 14den April in de Kloempangbaai en outscheepte den 24sten daaraanvolgende het detachement troepen, onder den kapitein van Vuuren, versterkt door een detachement Europesche mariniers en matrozen onder den luitenant ter zee 2de klasse de Ruiter de Wildt.

Na een' moeijelijken marsch van drie dagen, werd het verblijf van den pangeran Adipatti bereikt. Hier werd den 29sten April een scherp gevecht geleverd. De versterkte woning werd bestormd en de pangeran, benevens de poesti Moessa Anang Mastap sneuvelden met de wapens in den vuist. Van onze zijde waren 17 gekwetsten, zoowel soldaten als matrozen, bijna alle Europeanen. Een marinier overleed aan zijne wonden.

De kapitein van Vuuren ontving vijf wonden, die echter evenwel geene gevaarlijke.

Den 3den dezer kwam de *Celebes* te Bandjermasin terug.

Van Koetei en de andere rijkjes ter Oostkust valt niets bijzonders te melden. (*J. C.*)

DJOCJOCARTA, *den* 13*den Mei*. Dingsdag den 5den arriveerde de waarnemende Resident. In den avond van dien dag, ten half acht ure, begaf zich eene deputatie der ingezetenen naar het Residentie-huis. Zij bestond uit de Heeren G. WEIJNSCHENK, A. E. KLÄRING, A. KUPFER en F. G. BECKMAN.

Door laatstgemelde werd de Resident aldus aangesproken:

Resident!

Als afgevaardigden van Djocjo's ingezetenen, hebben wij de eer ons tot u te wenden. Het doel van onze komst is het overhandigen van een dankadres, gerigt aan Z. E. den Gouverneur-Generaal.

De aanleiding tot dat adres, is de tijding, dat door Z. M. onzen geëerbiedigden en geliefden Koning is bekrachtigd de voorloopig door Z. E. den Gouverneur Generaal, verleende Concessie, voor den aanleg van een Spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden. Die tijding — welker spoedige bekendwording wij aan Z. E. den Gouverneur-Generaal en uwe welwillende tusschenkomst danken, — die tijding Mijnheer de Resident! heeft aller harten met dankbare vreugde vervuld.

Velen onzer was den moed ontzonken, bij het staren op de donkere toekomst; thans voelen zij dien herleven, nu aan den duisteren gezigteinder eene lichtzijde gloort.

Is dit reeds een zegen — nu het groote werk nog in het verschiet ligt — wat mogen wij dan niet van de toekomst verbeiden?

Voorzeker zal, met het snellen van den eersten Spoortrein over Java's schoone en gezegende vlakten, een nieuw tijdperk aanvangen in de Indische geschiedenis.

Ik noem den naneef gelukkig, voor wien de taak is weggelegd om dat aanstaande tijdvak, in 's lands geschiedrollen, te boekstaven.

Voorzeker zal daarin niet ontbreken de verklaring: Mr. Baron SLOET VAN DE BEELE, stichtte zich — door den aanleg der eerste Spoorwegen op Java — een onvergankelijke eerzuil, hoog verheven, hecht en duurzaam gegrondvest op de dankbare erkentelijkheid van een gelukkig volk.

Wij verzoeken u beleefd Mijnheer de Resident! dit ons dankadres wel te willen brengen onder de aandacht van Z. E. den Gouverneur-Generaal.

Wij twijfelen niet of deze onze geëerde en geviérde Landvoogd, zal zich bereid verklaren ook ons huldebetoon, onze betuiging van eerbiedige liefde en trouwe gehechtheid te brengen voor den troon van Z. M. onzen geliefden en geëerbiedigden Koning, aan wien wij mede een dankadres aanboden, waarvan wij u de eer hebben u hierbij een afschrift te overhandigen.

Het antwoord van onzen geachten Resident was gedeeltelijk een weêrklank op de, door den spreker geuitte gevoelens, en bevatte als ZHEdGs. persoonlijke meening: dat de zegeningen, die door den aanleg van den eersten spoorweg op Java met grond te verwachten zijn, het vooruitzigt openen, dat spoedig daarna, geheel Java zich zal mogen verheugen in de voorregten, van versnelde en meer verzekerde middelen van gemeenschap.

— Den 6den had een eigenaardig feest plaats. Het was het padie snijden door de Ratoe. Vroeg in den morgen begaven Z. H. de Sultan, familie en gevolg, de verschillende authoriteiten en onderscheidene ingezetenen, allen van hunne familien vergezeld, naar Amber Winangon, op de landelijke onderneming van den heer WEIJNSCHENK, die als gul gastheer dit honderd à tweehonderdtal gasten ontving en onthaalde. De geheele dag werd daar zoo genoegelijk mogelijk doorgebragt.

— Op waardige wijze werd de reeks feesten den 10den besloten met een Bal en Souper in de Societeit. Ook daar heerschte weder die zoo gulle, ongedwongene, aan Djocjocarta bijzonder eigene feestvreugde. Wel zouden wij een woord willen wijden aan de lieve dames; doch we willen het onbereikbare niet beproeven. Zij waren en zijn verre boven onzen lof verheven.

Een smaakvolle illuminatie met 's Konings naamcijfer prijkte voor de Societeit.

Ten één ure ging men aan het souper, dat uitmuntend was.

Op het dessert werd de eerste toast uitgesproken door den Heer F. G. BECKMAN. Wij kunnen die wedergeven. Zie hier:

Dames en Heeren!

Uit naam van de Directie der Societeit en op uitnoodiging van Heeren ingezetenen van Djocjocarta, heb ik de eer thans het woord tot u te rigten.

Namens mijne lastgevers, breng ik in de eerste plaats dank en hulde aan de lieve dames, wier tegenwoordigheid onze feestelijke vereeniging haar grootsten luister bijzet — daarvan het grootste genoegen uitmaakt.

In de tweede plaats zij een woord van hulde en diepgevoelden dank gebragt, aan Z. M. onzen geëerbiedigden en geliefden Koning. Meer bepaaldelijk vinden wij thans daartoe aanleiding, in de bekrachtiging door Z. M. van de voorloopig, door Z. E. den Gouverneur Generaal, verleende concessie voor den aanleg van een Spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden.

Eindelijk uiten wij eene betuiging van onverdeeld vertrouwen, op Z. E. den Minister van Koloniën. Bragt het laatste mailberigt onrustbarende tijdingen — dobbert de hulk onzer hope op een onstuimig bewogene zee........ geen nood! Het roer dier hulk is vastgeklemd in de krachtige hand van een be'edvollen en bekwamen *Stuurman*, die, hoe fel ook bestookt en geslingerd, het veege vaartuig, ter gelegener tijd behouden in de haven zal weten te brengen.

Onze goede zaak heeft dus vóór zich: in de eerste plaats: de invloedrijke sympathie van Z. M. onzen geëerden en geliefden Koning;

ten tweede: de krachtdadige verdediging van den bekwamen man, die — wilde hij de belangen der moeder behartigd zien — daarbij echter op den voorgrond stelde, dat de belangen van het ver verwijderd kind niet uit het oog mogten verloren worden; en eindelijk

ten derde: de onweêrstaandare voorbede van de lieve schoonen, waaraan wij zoo even in de eerste plaats onze hulde en dank bragten!

Verre dus van ons, alles wat naar moedeloosheid zweemt! Hoopvol en met opgeheven hoofde de toekomst te gemoet getreden! En eindelijk in een hartelijken feestdronk herdacht: de drie zoo even opgesomde hooge, gevierde en geliefde magten, waarop zich onze hoop in de toekomst en ons grootste aardsche geluk grondvesten. Dat zij leven!

In een daarop volgende toast, — die wij tot ons leedwezen niet in haar geheel kunnen teruggeven — wees onze hooggeschatte Resident op de zegeningen, die de toekomst ons, met de verbeterde en versnelde middelen van vervoer, bereidt. ZHDdG. herdacht hoe Z. M. onzen Koning vernieuwde aanspraken had erlangd op onze dankbare liefde, daar nu weder is gebleken hoe niet alléén Zijne onderdanen in het moederland — maar ook die in de ver verwijderde Indische bezittingen, steeds het voorwerp van Zijne aanhoudende, liefdrijke zorg zijn. Met een hartelijk woord van dank gewaagde de Resident nog van het krachtdadig initiatief, dat door 's Konings Stedehouder, in de zaak der Spoorwegen, was genomen en eindigde met een feestdronk voor te stellen: op Z. M. onzen geëerden en beminden Koning, het doorluchtig Stamhuis van Oranje en Z. E. den Gouverneur-Generaal.

Nu verzocht Z. H. den Sulthan het woord. Van de eigenhandig door Z. H. ter nedergestelde toast — welke door den Pangerang NGABEHEI werd voorgelezen — volgt hier eene getrouwe vertaling:

Heer Resident!

De verleende bekrachtiging, door Z. M. den Koning, op de voorloopige Concessie tot den aanleg van een Spoorweg, waarvan aan Z. E. den Heer Gouverneur-Generaal Baron SLOET VAN DE BEELE mededeeling is gedaan, heeft mijn hart, alsmede de harten van al mijne onderdanen en van al de Heeren ingezetenen van Djocjocarta, ten zeerste verblijd. Vurig wensch ik nu, dat wij ons in het spoedig tot stand komen van dien Spoorweg mogen verheugen; want die zal, naar mijn inzien, voorzeker aan Djocjocarta welvaart in de toekomst aanbrengen. Ik stel voor te drinken op die verleende bekrachtiging, op de gezondheid van Z. M. den Koning der Nederlanden en van Z. E. den Gouverneur-Generaal Baron SLOET VAN DE BEELE.

Op de daarna volgende toasten, de eerste uitgebragt door den Resident: op Z. H. den Sulthan, de welvaart van het Djocjocartasche rijk, de aldaar gevestigde nijvere industriëelen en van de Javaansche bevolking — de tweede, op 's Sulthans verzoek door den Assistent-Resident ingesteld, op onzen geachten Resident, de Heer NIEUWENHUIJZEN, volgden daverende toejuichingen, die van overdeelden bijval getuigden.

De reeks van toasten werd alsnu besloten met eene, waarvan de toejuiching dreigde eindeloos te zullen zijn. Zij betrof den afgetreden Resident, de Heer BREST VAN KEMPEN.

De Pangerang NGABEHEI had bereids den geheelen avond deel genomen aan de dans. Na het souper, leidden Z. H. den Sulthan, de Resident en de Pangerang ADIPATI SOERJO SASRA NINGRAT, daartoe ook dames op.

In ongestoorde vreugde vlood de tijd, op arendsvleugelen, daarhéén. Het was een ieder te vroeg naar den zin toen Z. H. de Sulthan ten half vier ure, met zijn gevolg, afscheid nam.

Nu werd de Resident met zijne dames, musique en tête, naar zijne woning geleid. Na genomen afscheid, werd nog een driewerf luid Loerah! toegebragt.

Op deze wijze, werd nu ook de Majoor KRÜSEN, Militaire Kommandant alhier, naar zijne woning begeleid.

Onzen geachten Assistent-Resident, den Heer MAC GILLAVRIJ, zou deze ovatie mede ten deel zijn gevallen; doch ZEdG. had zich bereids verwijderd.

Een ieder was voldaan over het genotene en wij hopen, dat de Resident, zijne geachte familie en allerliefste logéjes, met evenveel genoegen de op Djocjocarta doorgebragte dagen zullen mogen herdenken, als wij ons steeds zullen herinneren: de charmante en aanmoedigende wijze, waarop de familie NIEUWENHUIJSEN de verschillende feestelijke gelegenheden, presideerden en bijwoonden. X. IJ. Z.

(*Sam. Adv. bl*)

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO. TE SOERABAYA

Phoenix Fire Office,

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **WOON- en PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz.,** zoomede op **SUIKER-, KOFFIJ- en THÉE-ÉTABLISSEMENTEN,** tegen de volgende premiën.

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen in de steden, zoomede op goederen in dezelve. . . . 1°/₀ 's jaars

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . . 1°/₀ „

Suiker- en Koffij-Etablissementen,

Gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . . . ¾°/₀ „

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig. 1°/₀ „

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . 1½°/₀ „

Op Schepen, liggende op Reeden . . . . 1°/₀ „

E. MOORMANN & Co; *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co; te *Samarang.*
P. KERVEL & Co; te *Soerabaija.*

(3161)

Onder nadere goedkeuring van het gouvernement wordt te koop aangeboden een aandeel in eene gevestigde *Suiker*, en *Tabaks* onderneming, gelegen in de residentie SOERAKARTA, met desverkiezende de administratie. Informatien zijn te bekomen bij de Heeren.

DORREPAAL & CO te Samarang.
HILL BROEKMAN & CO te Soerabaija.
A. H. G. VAN ZANTEN. te Soerakarta.

(3011)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER

VAN

OLLAND & ZOON

BOOMSTRAAT,

is dagelijks, Zaturdag uitgezonderd geopend van 9 tot 11 uur.

Familien dat verlangende kunnen bij hen aan huis gephotographeerd worden. (2081)

Fransch Vensterglas

in verschillende dimensien.

bij

(3137) B. VAN LEEUWEN & CO.

Een geëxamineerd MACHINIST sints eenige jaren op eene suikerfabriek werkzaam geweest zijnde, door omstandigheden buiten betrekking, zag zich gaarne weder als zoodanig geplaatst.

Adres Letter U, franco uitgever dezer.

(3261)

ONTVANGEN

BIJ

GEBrs. VAN DELDEN,

Eene ruime sortering MODERATEUR-LAMPEN, in verschillende prijzen.

(3260)

In Toko Boomstraat

is Voortdurend Verkrijgbaar DÉLICIEUSE TAF. LWIJN tegen *f* 40. — de kist van 4 dozijn heele fl. Monsters zullen gaarne worden verstrekt

(3225) VAN DEN MUIJSENBERG.

ONTVANGEN

PER

Emergeus,

101 stuks MARMEREN TAFELBLADEN, in verschillende afmetingen.

2300 dito. VLOERTEGELS, breeds 48 Nederlandsche duimen.

(3253) C. H. DE BRUIJN & CO.

NORTHERN

Insurance Company.

gevestigd te LONDON.

Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekenden, agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie**, op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZENGOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ÉTABLISSEMENTEN.

(1749) **B. J. VAN ECK & CO.**

De ondergeteekenden overgenomen hebbende het agentschap voor de

Oost Indische Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

geven bij deze kennis dat zij voortgaan met voor rekening der Maatschappij **direct** te verzekeren tegen Zee- en brandrisicos.

(1893) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

Etablissement Groedo.

HOUTSTOOMZAAGMOLEN

(1964) **ZANTHUIS & CO**

ONTVANGEN

Toko Boomstraat,

———o———

Puike Fransche Tafelwijn,

(St. ESTÈPHE MEDOC)

in kisten van 4 dozijn.

van het gerenomeerde merk P. F. ETQUEM.

Fijne COGNAC zelfde merk.

PATÉ DE FOIE D'OEI de Strasbourg truffé.

Kisten GELE VERMICELLI en MACARONI.

MALAGA TROSROZIJNEN, in kisten

MACARONI en VERMICELLI, in pakken à *f* 1.50 het pak.

SLAOLIE en OLIJVEN.

VRUCHTEN op water en op brandewijn.

alsmede:

Een factuur PARFUMERIËN, van de SOCIÉTÉ HYGIÉNIQUE.

van den MUIJSENBERG.

In toko Boomstraat

WEER ONTVANGEN:

Beste vanille à *f* 30.— het pond en per stokje 40 cents.

(3218) VAN DEN MUIJSENBERG.

Voortdurend Verijgbaar

N TOKO MSBOARATOT,

à Contant,

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à *f* 1.— 3.— *f* 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—

J. J. van den MUIJSENBERG.

(1756)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Huidziekten, uitslag in kinderen, gesprongene ooren, likdoorns en alle verhardingen der huid worden gekoeld, verligt en genezen door deze onvergelijkelijke Zalf De beet der mosquito, en de prikkeling veroorzaakt door vele insekten in dit eiland en de geheele verzengde luchtstreek, worden dadelijk verdreven door deze onschatbare zalf. In alle kinderlijke kwalen, van de geringste krabbing of aan, tot aan de ingewortelde schurft op het hoofd, kan de minne zeker zijn een veilig en zeker tegengift te vinden in dit heelend middel. Iedereen die negers bezit behoort immer eene voorraad gereed te hebben, den zelver onmiddelijke aanwending keert het lijden af, en bespaart den eigenaar verlies van tijd en arbeid. De Pillen bevorderen in hoogen grond de uitwerking der Zalf.

NEDERLANDSCH-INDIE

SOERABAYA 23 Mei 1863.

Telegram.

Frankrijk, Engeland en Oostenrijk interveniëren langs diplomatieken weg ten gunste van Polen, alwaar de opstand voortduurt.

P. J. Uhlenbeck, H. A. Steijn Parvé, Hasselman, P. F. Woesthoff, benoemd tot ridders van den Nederlandschen leeuw.

De majoor van Bloemen Waanders benoemd tot luitenant kolonel titulair.

De verwikkelingen tusschen Engeland en Amerika nemen toe.

Het bombardement van Vicksburg duurt voort.

Murfreesburg door de zuidelijken genomen.

Handelsberigten.

KOFFIJ. Nos 8 en 9, 20 en 29 niet onder ½ c. avans op veilingsprijs te koop; de omzet is 400 bn. Te Amsterdam afgedaan 880 bn. *Java* pr. Gebroeders 45, 45½ en 46 c.

SUIKER, 880 krandjangs hier en te Amsterdam verkocht; *bruin f* 1¼ à *f* 1½ en No. 14 tot 17 *f* ½ boven Maart. Sedert stiller à *f* 1 voor *bruin* en *f* ½ à *f* ¾ voor *wit* boven Maart, Op 12 Mei is de veiling te Rotterdam vastgesteld voor 71790 krandjangs.

RIJST, vrij vast 5600 bn. ongepeld tafel verkocht.

TIN, *Banka* stil op *f* 77.—

Maatschappij bevracht 29 schepen.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

voor Aankomst.

F. Kolmus, van Madura. A. P. den Dekker, J. Boud, F. F. Meijer, M. Hendriks van Nyawie. J. A. Johan, van Batavia. M. Pelber, van Amboina.

voor Vertrek.

M. Pelber, naar Batavia. P. C. Ettij, naar Probolingo. Mejufvrouw M. L. Coois, naar Bandjarmassin.

Aangekomen Passagiers.

Met de stoomb. *Prins van Oranje*, kapt. J. van Zandwijk, van Batavia: 2de Luitenant Neijs, de heeren van Rijn en echtg., Johan, Smit Suringa, Schallig en kind., Stavers en echtg., Racine, Vriesman, mev. Belle en van Vloten.

Met de Balieschebark *Boonkook*, gez. Hadjie Daeng Matoepoe, van Ampenan: 19 Schipbreukelingen van het verong: Amerik. schip Noach, 8 maleijers.

Vertrokken Passagiers.

Met de bark *Tweelingen*, kapt. R. P. Bakker, naar Nederland: De heer F. M. E. A. von Hacke.

NEDERLAND.

De dépêche des Konings aan den Burgemeester de stad Amsterdam betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst, ons gisteren avond door Z. Ed. Achtb. toegezonden, heeft ons getroffen, doch niet verrast. Trouwens het was te voorzien, dat het gedrag van de Amsterdamsche aristokratie in deze den Koning, zoowel om de zaak zelve en haar *éclat* naar buiten, als om den weinigen eerbied, voor Hoogstdeszels persoon en bemiddeling hierbij aan den dag gelegd, Z. M. diep moest grieven.

Of heeft men niet, na *tien volle jaren* hemel en aarde bewogen te hebben en door allerlei intriguen gedwarsboomd te zijn, eindelijk toevlugt gezocht bij de welwillendheid en den hoogen invloed van onzen geëerbiedigden Koning? Heeft men niet ten vorigen jare zelfs nog gebruik gemaakt van het gewone bezoek des Konings aan de Hoofdstad en Z. M. met petitiën op petitiën bestormd, om de belangrijke zaak in Hoogstdeszelfs bescherming te nemen? Heeft Z. M. daaraan niet met zoo veel welwillendheid voldaan, dat men zich, als een blijk van erkentelijkheid, gedrongen gevoelde, het feest der doorgraving op HD. verjaardag te vieren? Hebben de mannen die thans hun invloed op de makelaars gebruikt hebben om de leening tegen te werken, hebben deze niet, boven aan, het dankadres onderteekend, door het Amsterdamsche patriciaat aan Z. M. den Koning toegezonden, om H. D. den dank uit te spreken voor de spoedig bekrachtiging den wet? En, schijnt de aristokratie niet thans over dit alles ligtvaardig te zijn heengestapt, en de *belangen* van handel en scheepvaart de *eer* van Amsterdam tegenover het binnen- en buitenland, en eindelijk de *achting* en *dankbaarheid* aan den Koning voor HD. bemoeijingen in deze, aan eene zeer verkeerdelijk opgevatte geld-quaestie te hebben opgeofferd?

Wanneer toch het Kanaal *is*, wat men tien jaren lang volhield en betoogde, namelijk de herbloei of het totale verval van den nationalen handel, dan liggen de renten dezer onderneming *niet* in de winsten, die een geldbelegging afwerpt; maar in de onberekenbare vruchten, welke handel en nijverheid eenmaal van dit kanaal zullen plukken, en dan is zulk een kanaal *voor geen prijs te duur betaald!* Maar dan *mag* hier niet gevraagd worden; „hoe veel procenten trek ik van mijn geld en zijn die procenten zeker"; hier moet alleen het oog worden gevestigd op hetgeen dit kanaal voor den handel worden, en voor het verspreiden van welvaart in Nederland eenmaal wezen moet. Hier de vraag *in abstracto* te willen stellen: „hoe veel rente zal mij als geldbelegger de onderneming opleveren?" is, met het oog op het *eigenlijke doel*, eene bespottelijke gierigaards-speculatie.

Amsterdam heeft dit alles niet bedacht, en heeft daardoor alle banden van kieschheid verscheurd!

Als wij zeggen Amsterdam, dan bedoelen wij uitsluitend **de aristokratie**, want de zoogenaamde *tiers état*, namelijk de middenstanden, hebben, *naar wij uit goede bronnen vernemen*, weinig acht slaande op de houding der *Amsterdamsche Courant*, dat wil zeggen, op het flauwe aanbevelen der negotiatie door dit blad, hetwelk daardoor, als *stedelijk orgaan* en aanhoudend koninklijke vleijer, zoo weinig getoond heeft zijne roeping te verstaan, zelfs, bij eene gelegenheid *waar het de achting* voor den Koning *gold*, en even weinig lettende op de valsche, geluichelde voorstellingen van het *Volksblad* van den 26sten Maart, waarbij de deelneming voor een burgerstand op de kunstmatigste wijze als zeer ongunstig voor hen wordt voorgespiegeld — eene dwaling, waarop wij later uitvoerig zullen terugkomen — de nijvere burgerstanden, zeggen wij, hebben *naar vermogen* aan de Kanaal-leening deelgenomen.

Het is dus de houding en de handelwijze van de aristokratie alleen, welke de zaak *tot dus ver* heeft slepende gehouden en de koninklijke *regtmatige* bedreiging heeft geprovoceerd!

En dit zijn de mannen, die in en buiten de Kamer elke gelegenheid aangrijpen, om de natie in den waan te brengen, dat de strijd, dien velen hunner, voor hunne *private* belangen, tegen het liberale Ministerie voeren, alleen ten doel heeft het redden van de Koninklijke praerogatieven en de regten der Kroon!

Z. M. zal thans, naar het „uit den klauw kent men den leeuw" juist weten te waarderen, wat dit geschreeuw en deze woorden waard zijn, en waarop zij eigenlijk neêrkomen.

Wij betreuren intusschen het gebeurde van ganscher harte, want de wederkeerige blaam, die de Amsterdamsche aristokratie zich daardoor in de oogen van Nederland en het buitenland heeft op den hals gehaald, kan niet meer worden uitgewischt, voor zoo ver het nu toch vaststaat, dat, wanneer men al, door 's Konings schrijven bewogen, de leening thans volteekent, Amsterdam, als een weêrbarstige knaap, *in zijn eigen belang*, door eene welverdiende kastijding, tot zijn pligt moest worden teruggebragt.

(*A. H. & E. B.*)

AMSTERDAM, 4 April. — Om diamanten en andere zeer harde steensoorten te slijpen, wordt tegenwoordig veelal eene donkerbruine of ook wel zwart gekleurde verscheidenheid van den diamant gebruikt, die in Bahia, in Brazilie gevonden wordt, en die minder kostbaar is dan de gewone. Een zeer belangrijk gebruik heeft daarvan de Fransche ingenieur Leschot gemaakt, om rotsen te doorboren. Zijn booringstrument bestaat uit eene metalen buis, waarvan de rand is omzet met stukken van dien zwarten diamant. Zet men de buis op den steen en draait men haar onder gestadige drukking tamelijk snel rond, dan snijden de diamanten een ringvormige gleuf in de steen. De holle buis neemt dus daarbij een steenkern op die men later kan afbreken. Men boort op die wijze in graniet, gedurende een uur, een gat van ¾ tot 4 voet diepte en van ongeveer 2 Rijnl. duimen middelijn. Om zulk een gat langs de gewonen weg te maken, hebben twee geoefende bergwerkers 3 dagen noodig. De diamantsplinters toonen na dit werk, al beziet men ze zelfs met de loup, geen sporen van afslijting.

ENGELAND

LONDEN, 27 Maart. — Voor de policieregtbank van Marlboroughstreet stond gisteren eene 66jarige vrouw teregt, beschuldigd van het verbrijzelen eener kostbare glasruit in de woning van lord Palmerston en dit uit wraak omdat die minister haar geen onderstand wilde verleenen, ofschoon zij beweerde eene kleindochter te wezen van prins Charles Stuart, den Pretender. Vroeger had zij de glasruiten bij Sir James Graham ingeworpen. Zij heeft reeds zeven jaren in een krankzinnigen gesticht doorgebragt.

LONDEN, 31 Maart. Van den 28sten Maart jl. worden de volgende regten van tan bak geheven: voor sigaren 5 sh.; voor Cavendisch of Negrohead tabak 4/6; voor bewerkten dito in entrepôt 4/-; voor anderen bewerkten tabak 4/-; voor snuif van meer dan 13 ℔ water op de 100 ℔ 3/9; voor snuif van minder dan 13 ℔ water 4/6.

— Men wil weten, dat de sultan zich aan Engeland wil onttrekken en zich geheel in de armen van Frankrijk zal werpen. Men vertrouwt alhier den sultan niet en zijne reis naar Egypte, waar hij prins Napoleon zal ontmoeten, is zeer verdacht. Er zijn lieden, die beweren, dat de sultan volstrekt niet gek, doch een fanatieke Muzelman is, die zich eerlijk geroepen gevoelt eene rol te spelen. De vrienden van den heer de Lesseps verbeelden zich, dat de sultan de Suez-onderneming met kracht zal ondersteunen.

— Er is hier zekere Dominico Grande in 48jarigen ouderdom overleden. Deze man rookte den geheelen dag van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Men vond hem dood liggen, terwijl zijne pijp nog warm naast hem lag. De geneeskundige commissie heeft verklaard, dat het misbruik van tabak zijn dood heeft veroorzaakt.

LONDEN, 1 April. — Sedert langen tijd — zegt de *Morning Star* — had er geen zoo erge brand te Londen plaats als die, welke in Lower Shadwell alhier plaats had. In een kelder, genaamd *Ship and spears tavern*, is de brand ontstaan. Eenige politie-agenten zagen een vreeselijken rook daaruit opstijgen en maakten alarm. De vlam had zich meester gemaakt van eenige vaten met sterken drank, zoodat de kelder spoedig eene vuurzee was. Verscheidene vrouwen redden zich door die vuurzee, doch bekwamen verschrikkelijke wonden. Eene vrouw op eene bovenverdieping sprong uit het raam, doch brak hare beide beenen; eene andere vrouw liet zich langs een looden pijp afglijden; zij was behouden beneden gekomen, doch juist toen zij den grond bereikte, sprong er een vat met sterken drank en werd zij door het brandende vocht overstroomd. Vele personen zijn gevaarlijk gewond; de oorzaak van den brand is geheel onbekend.

LONDEN, 2 April. — Het Britsche museum heeft te New-York het testament van Washington, den stichter der Amerikaansche republiek, aangekocht. Dit is geheel door hem geschreven en iedere bladzijde is door hem onderteekend. Hij schenkt bij dit testament de vrijheid aan al zijne slaven; voorts bevat het raadgevingen aan de aanstaande regeringen van de Unie, die nog heden kunnen opgevolgd worden.

Toen de bondstroepen onlangs in Virginië de stad Fairfax Court-House bezetten ingenomen, werden de openbare gebouwen geplunderd. Een soldaat maakte zich van dit testament meester en verkocht het.

— Op voorstel van den opperbevelhebber, den hertog van Cambridge, zal een aantal onderofficieren uit het garnizoen te Chatham worden gekozen om een specialen cursus van onderwijs bij te wonen en later als leeraar aan een te Chatham op te rigten militair gymnasium op te treden. Men is reeds begonnen met het bouwen van dit gymnasium: het ligt binnen de vestingwerken en zal £ 6000 kosten.

— De admiraliteit heeft berigt van Suez ontvangen, dat het Engelsche oorlogschip *Orpheus* geheel vernield. Het stranddde den 7den Febr. bij Manakaow, op de kust van Nieuw-Zeeland; de commodore Burnett, 22 officieren en 157 man kwamen daarbij om. Slechts 8 officieren en 62 man redden hun leven.

— Er wordt veel gesproken over don Juan van Bourbon, en men houdt vol, dat hij de souvereiniteit van Spanje heeft erkend en binnen twee maanden de acte daarvan zal onderteekenen. De koningin van Spanje zou hem een jaargeld van £ 6000 hebben beloofd, waarover zijne talrijke schuldeischers zeer verheugd zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Maart. — Binnen kort kan men te Parijs de uitvoering van verschillende belangrijke verfraaijingen te gemoet zien. Zoo zal in het hotel der Invaliden op het graf van Koning Jerome een standbeeld van dien vorst geplaatst worden. Vervolgens denkt men er aan om de obelisk van Luxor naar de *Place du Trône* over te brengen. Dit plan zal echter wellligt afstuiten op de aanzienlijke kosten, welke door deze verplaatsing geëischt worden. Voorts is thans het standbeeld van Napoleon I, door den Heer Capelli vervaardigd, bijna gereed. Naar men weet stelt dit kunstwerk, dat 5 Ned. ellen hoog is, den eersten Keizer met een Romeinschen mantel en gekroond voor, en moet dienen om het beeld met den degen, den overjas en den driekanten hoed, dat thans de kolom van het plein Vandôme kroont, te vervangen. De onthulling van het nieuwe standbeeld zal den 15den Augustus plaats hebben.

— Op de lijst van de nieuwe senatoren, welke morgen, naar men verzekert, in den *Moniteur* openbaar zal worden gemaakt, komen voor de aartsbisschop van Parijs, Mgr. Darboy, de Heer de Sacy, van het *Journal des Débats*, de generaals Mellinet en Marey-Monge, de Heer Réveil, vice-president bij den Raad van State, en eindelijk de Heer Monnier de la Sizeranne, afgevaardigde. Voorts noemt men nog twee andere personen, die om de laatste plaats zullen moeten strijden. De eerste is de Heer de Ste. Beuve, aan wien men de betrekking reeds half heeft toegezegd en die krachtig door prinses Mathilde wordt ondersteund; de tweede is de Heer Aubert. Het schijnt, dat men tusschen die twee laatste Heeren niet weet te kiezen en dat daardoor de openbaarmaking van het decreet tot nog toe is vertraagd.

PARIJS, 1 April. — Generaal Dembinski heeft den volgenden brief aan de *Presse* gezonden: „Mijnheer de redacteur, ik heb de eer mij tot uw blad te wenden, want ik zie er eene gebeurtenis in aangekondigd die ik voor eene wezenlijke ramp voor Polen houd, namelijk het plan van het nationale comité te Warschau om den heer Mieroslawski tot dictator te benoemen. Ik kan verklaren, met bewijzen in de hand, dat dit eene groote ramp voor Polen zou zijn, en daarom geloof ik dat het mijn pligt is een dergelijk ongeluk te voorkomen, in lien het nog tijd is".

— Op eene gisteren gehouden openbare veiling werd ook een ledikant verkocht, dat door Lodewijk XVI aan den markies de Montcalm was geschonken. Koningin Victoria heeft het doen koopen.

— Een acteur van een kleinen schouwburg in een der faubourgs werd dezer dagen voor eene som van 150 francs schadevergoeding gedagvaard. De eischer was de eigenaar van eene actrice en eischte eene som van fr. 150, op grond van het reglement van den schouwburg, hetwelk zegt, dat wanneer in de rol van een acteur voorkomt, dat hij eene actrice een kus moet geven, hij slechts den schijn moet aannemen dit te doen; voor iederen kus zonder toestemming der actrice betaalt hij 5 fr. boete; wanneer hij haar aan zijn hart drukt, dan vervalt hij in eene boete van fr. 2.50 De gedaagde nu had minstens 25 kussen gestolen en de vrouw des eischers ook tevens 25 maal aan zijn hart gedrukt; 150 francs schade vergoeding was dus niet te veel.

De gedaagde erkende zijne verschrikkelijke overtreding, doch bood aan om in eene schikking te treden, daar hij s'echts 100 fr. salaris in de maand had. Zijn voorstel luidde, om aangezien hij 25 kussen had gestolen, die allen terug te geven.

PARIJS, 2 April. — De vrijmetselarij wordt met eene nieuwe scheiding bedreigd; men schijnt zeer ontevreden te zijn over sommige maatregelen, door het hoofdbestuur genomen, aan hetwelk men verwijt, dat het te veel regeringsgezind is. Aan den raad van state zal eerstdaags een wetsontwerp worden ingediend, waarbij de vrijmetselarij als van algemeen nut wordt verklaard. De zinspreuk „Vrijheid, gelijkheid en broederschap" is afgeschaft en dit heeft grooten tegenstand doen geboren worden. Men gelooft dat het op de vergadering van het Groot-Oosten op 15 Mei zeer stormachtig zal toegaan.

— De *Phare de la Loire* meldt, dat de heer Z. Vrijdag jl. te Nantes de St. Pieterskerk bezocht om zijne vrouw en dochter af te halen. Pater Alexis hield eene preek. De heer X. nam een stoel en ging zitten. toen de koster hem kwam bevelen te vertrekken, daar de preek alleen voor vrouwen werd gehouden. De heer X. weigerde, doch werd later door een anderen persoon bij den arm gevat en van zijn stoel geslingerd. X. ging toen bedaard staan, ten einde de rust niet te verstoren. Het blad, dat dit mededeelt, vraagt of men een huisvader het regt mag weigeren zijne vrouw en dochters naar de kerk te begeleiden, om te hooren wat haar daar wordt geleerd?

— Men is er in geslaagd om het alluminium, dat wegens den hoogen prijs tot nog toe slechts alleen voor sieraad is gebruikt, zoo goedkoop te kunnen vervaardigen, dat het ook tot andere doeleinden zal kunnen worden gebruikt. Met koper vermengd verkrijgt men eene zelfstandigheid, die moeijelijk van goud is te onderscheiden.

— Ll. Zaturdag heeft op eene stoomboot, die dienst doet tusschen Londen en Calais, het volgende plaats gehad. Even vóór het vertrek van Londen kwam eene dame met een meisje van 2 of 3 jaren aan boord en nam plaats voor het meisje, met verzoek dat men er alle zorg voor zou dragen en aan een persoon te Calais, wiens naam zij opgaf, zou overgeven. Op de bagage stond het adres van dien persoon, die bij den kapitein van de de boot niet onbekend was. Het kindje werd aan de hofmeesteres toevertrouwd, die er dan ook alle zorg voor droeg. Te Calais was er niemand om het meisje af te halen; de hofmeesteres bragt het met de bagage naar het opgegeven adres, doch daar weigerde men beiden; vervolgens is het naar den Engelschen consul gebragt, die het naar Londen heeft teruggezonden. Wat het lot van de arme verlatene zal zijn, is onbekend; de kleederen, die zij droeg en die in haar bagage uitmaakten, zijn zeer net.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 27 Maart. — Voor eenige dagen had het volgende zonderlinge voorval plaats te Hamburg. Bij de eerste opvoering van een nieuw ballet, waarin een groot aantal danseressen als stroomnymphen in een fonkel nieuw groen gewaad optrad, werden velen reeds gedurende de opvoering zoo ongesteld, dat zij zich moesten verwijderen; dit getal werd later nog vergroot en bij sommige danseressen eindigde dit in eene ernstige ziekte. Bij onderzoek bleek het, dat de oorzaak in de verfstof der groene kleedjes moest gezocht worden, waartoe eene bereiding van rattenkruid, met andere verfstoffen was gebezigd, om eene fraaije groene kleur te verkrijgen. Zoodra men zich hiervan had overtuigd, zijn op last der directie van den schouwburg die gevaarlijke kleederen verbrand.

BERLIJN, 28 Maart, (des Ochtends). Opmerkelijk is het dat het militaire stelsel, waaraan de regering zich zoo met hand en tand vastklemt reeds ten jare 1837 door zeer bekwame staatsmannen is veroordeeld. In de *Mémoires* opgesteld in bedoeld jaar ten behoeve van den tegenwoordigen Keizer van Rusland, leest men woordelijk het volgende: „Wat betreft Pruissen, dit heeft een militair stelsel aangenomen, dat zonder eenig voordeel het merg en bloed des lands verteert." Bekwame militairen hier te lande hebben hetzelfde oordeel over dat stelsel uitgesproken en toch gaat men voort om meer dan een vierde van de sommen, door de natie in de schatkist gestort, jaarlijks aan dat stelsel ten offer te brengen.

WEENEN, 1 April. — Aan de *Gen. Corr.* wordt het volgende gemeld, als de aanleiding tot de gewelddadigheden, waarvan de Israëlieten aldaar dezer dagen het slagtoffer waren. In de Jodenwijk, die er midden in de Grieksche, Armenische en Turksche ligt, bevindt zich eene school der Schotsche zending. Een Grieksche knaap uit de buurt had reeds geruimen tijd allerlei kwaad bedreven tegen de Israëlitische leerlingen van die school, doch wist zich altijd in tijds uit de voeten te maken. In de vorige week slaagde de hulponderwijzer er echter in, den kleinen deugniet in de school te lokken, waar hij een fiksch pak slag ontving en in het donkere hok werk opgesloten. Naauwelijks had de moeder dit vernomen, of zij liep jammerend door de straten schreeuwende dat de Joden haar kind hadden vermoord. Het gepeupel drong daarop de school binnen, en toen men den knaap wel is waar ongedeerd, maar toch opgesloten vond, verspreidde men het gerucht, dat de Joden het kind wilden bewaren, om het voor hun Paaschfeest te slagten. Daarbij wilde het ongeluk, dat denzelfden dag een knaap van een terras afviel en dood naar het Grieksche gasthuis gebragt werd, hetgeen de Grieken deed gelooven, dat het dezelfde knaap was, die men in de school gevonden had, en daar het niet aan geestelijke en wereldlijke opruijers ontbrak, was dit voldoende om het gepeupel tot de verregaandste gewelddadigheden tegen de Joden te bewegen.

— Prins Wilhelm van Holstein, die tot koning van Griekenland is gekozen, zal, naar men hier wil weten, met de derde dochter van koningin Victoria, prinses Helena, in het huwelijk treden. Corfu zou waarschijnlijk de zomer-residentie van het Grieksche hof worden.

— Uit Riga meldt men het volgende. De heer Ayard, een Engelsch ingenieur, chef van eene gasfabriek en waterleiding aldaar, had bij gelegenheid van zijn verjaardag eene kleine illuminatie daargesteld, waarin de eerste letter van zijn familienaam prijkte. Het volk geloofde echter, dat deze A ter eere van prinses Alexandra schitterde en dat de illuminatie diende om de echtverceniging van den prins van Wallis te vieren. Dit bragt er zoo veel verbolgenheid te weeg, dat het volk voor de woning van den heer Ayard zamenschoolde, er de glazen inwierp en hem eindelijk dwong, de illuminatie uit te maken. Daar de burgers van Riga wel niets persoonlijks tegen den prins van Wallis of diens jeugdige gade kunnen hebben, schrijft men dit gedrag toe aan den haat tegen Engeland, opgewekt door de wijze, hoe de Engelschen tijdens den jongsten oorlog op de Russische kusten der Oostzee hebben huisgehouden.

RUSLAND.

Het gisteren medegedeelde berigt omtrent den dood van Mielenzki te Guiezno is voorbarig. Ofschoon dit hoofd der insurgenten zwaar gewond is, wanhoopt men nog niet hem te redden. Eveneens hoopt men dat Callier en Le Jars zullen herstellen. De eerste heeft zestien wonden ontvangen; een kogel heeft hem de kaak verbrijzeld. De tweede heeft de amputatie van het dijbeen moeten ondergaan.

ZWEDEN NOORWEGEN.

— Het Engelsche vaartuig met de Poolsche expeditie aan boord ligt nog in de haven van Malmös. Het schip heet *Ward Jackson* en behoort aan de Hartlepool Steam Navigation Company, die het voor genoemde expeditie verhuurd heeft. De chef daarvan is kolonel Lapinsky, die in Hongarije en aan den Kaukasus tegen Rusland streed. De expeditie bestaat uit 190 personen, waarvan drie vierden Polen, en de overige Franschen, Italiaansche en Hongaarsche vrijwilligers zijn, terwijl er zich 26 officieren en eenige ingenieurs onder bevinden. Er werd beweerd, dat het schip en de expeditie waren uitgerust door eene damesvereeniging te Londen, aan welker hoofd de hertogin van Sutherland en andere dames der hoogste aristocratie van Engeland staan. Dit beweren is echter onwaar; alle onkosten dezer expeditie zijn bestreden door de Poolsche nationale regering, welke met genoemde dames-vereeniging in geenerlei betrekking staat. Onmiddellijk na het binnenkomen van het schip werd door de autoriteiten te Malmöe aan het kabinet alhier om instructiën gevraagd, waarop bevel is gezonden, het schip in beslag te nemen, doch de passagiers vrij te laten om zich te begeven, werwaarts zij wilden.

TABAKBERIGT.

JAVA. De prijzen van ordinaire Java Tabak zijn eerder lager dan hooger aan te nemen. Eenige aanvoeren der nieuwe oogst, die geheel uit ordinaire kerfsoorten bestaan en de lagere prijzen der Brasil Tabakken, zullen mede bijbrengen om de markt gedrukt te doen blijven. Goede deksoorten blijven gevraagd en is de keus daarin zeer beperkt.

Aangevoerd werden per *Three Bells*, via Amsterdam, 50 pakken Hoofdmerk Tongon.

Te **Amsterdam arriveerden:**

Per *Twee Gebroeders*, 145 pakken Hoofdmerk Kawi en 257 pakken Hoofdmerk D.

Per *India*, 735 pkn. Hoofdmerk TR, 274 pkn. Hoofdmerk D, 57 pkn. Hoofdmerk Kawi.

Per *Henriette Cornelia*, 137 pkn. Hoofdmerk VA, 109 pkn Hoofdmerk WGJ, 103 pkn. Hoofdmerk TW.

Per *Elisabeth Susanna*, 200 pkn. Hoofdmerk PK.

Per *Three Bells*, 393 pkn. Hoofdmerk TW, 370 pkn. Hoofdmerk KL.

Per *Robert Small*, 330 pkn. Hoofdmerk KL, 523 pkn. Hoofdmerk BK.

Per *Eduard Marie*, 300 pkn. Hoofdmerk PK, 136 pkn. Hoofdmerk X.

Per *Atlantic*, 80 pkn. Hoofdmerk D, 19 pkn. Hoofdmerk Kawi.

De 300 pkn. PK, aangevoerd per *Edouard Marie*, zijn tot geheimen prijs afgedaan.

De goede verwachtingen ten aanzien van den oogst van Havanah, die zoo men zegt in 8 jaren niet zoo groot is geweest, zullen ontwijfelbaar op de prijzen van enkele *Java* soorten drukken.

STAAT VAN VOORRAAD TE AMSTERDAM.

		Voorr. 1 Maart.	Aanvoer in „	Verkocht „ „	Voorr. 1 April.
MARYLAND.	Vat.	3423	—	461	1962
VIRGINIE.	Vt.	—	...	...	...
KENTUCKY.	Vt.	...	—	...	...
OHIO.	Vt.	30	—	...	30
STEELEN.	Vt.	—	36	...	36
JAVA.	Pkn.	199	4072	300	3971
HAVANA.	Cer.	...	...	...	...
YARA.	Cer.	—	76	76	...
BRAZIL.	Pkn.	134	3649	...	3783
DOMINGO.	Cer.	149	...	—	149
SEEDLEAF.	Kn.	86	...	...	86
CAVENDISCH.	Kn.	...	...	...	...

STAAT VAN VOORRAAD TE ROTTERDAM.

		Voorr. 1 Maart.	Aanvoer in „	Verkocht „ „	Voorr. 1 April.
MARYLAND.	Vat.	2677	—	343	2334
OHIO.	Vt.	58	—	—	58
KENTUCKY.	Vt.	—	—	—	—
STEELEN.	Vt.	51	—	—	51
JAVA.	Pkn.	77	50	—	127
HAVANA.	Cer.	181	—	58	123
CUBA.	Cer.	—	—	—	—
YARA.	Cer.	—	—	—	—
PALMIRA.	Cer.	—	—	—	—
BRAZIL.	Pkn.	1368	—	553	815
PORTORICO.	Pkn.	984	—	—	984
NEGROHEAD.	Vt.	—	—	—	—
PARAGUAY.	Pn.	—	—	—	—
DOMINGO.	Cer.	1320	—	1320	—
SEEDLEAF.	Kn.	127	—	50	77
CAVENDISCH.	Kn.	—	—	...	—
ZUID-AMERIK.	Pkn.	35	—	—	35
GRIEKSCHE	Pn.	—	—	—	—

STATEN GENERAAL.

Zitting van Dinsdag 24 Maart.

(*Eerste vervolg*)

De heer *van der Linden:* Ik kom in de eerste plaats op tegen de woorden van den spreker uit Steenwijk: „het is onverantwoordelijk zoo als hier gehandeld wordt. „Wanneer men hier Indische zaken wil uitstellen, zegt men: „gij moest er den Gouverneur-Generaal over geraadpleegd hebben. Hebt gij den Raad van Indië wel gehoord? „En en de Gouverneur-Generaal gehoord is en men overeenkomstig zijn advies handelt, zegt men: „wij moeten uitstellen, want, die handelwijze om het advies van den Gouverneur Generaal te volgen, is onverantwoordelijk.„

Men wil dus op Indisch terrein altijd uitstellen. Heeft men den Gouverneur-Generaal geraadpleegd, dan wordt er gezegd: gij doet verkeerd; wordt hij niet geraadpleegd, dan zegt men hetzelfde: gij doet verkeerd; wat moet men er uit afleiden? 't Is alleen om tot uitstel te komen.

Ik kom in de tweede plaats op tegen een ander woord van den geachten spreker uit Steenwijk, die zeide: die memorie van den Gouverneur-Generaal is partijdig, want er staat niet in wat de heer Stieltjes heeft gezegd. Hoe weet de geachte spreker dat die memorie partijdig is? Maar bovendien, de Gouverneur-Generaal mag toch ook wel zijn eigen, zelfstandig oordeel hebben. Waarom kan zijn advies niet goed zijn, als hij in zijne memorie niet opneemt wat de heer Stieltjes gezegd heeft? Ik zeg dus van mijn kant: ik vind het onverantwoordelijk, een zoo hoog geplaatst ambtenaar aldus te behandelen tegenover een aan hem ondergeschikt persoon.

De geachte spreker vóór mij gezeten, de heer *van Nispen van Sevenaer,* vond het geen Nederlandsche uitdrukking van den geachten spreker uit de residentie, toen hij sprak van „Indisch geld.„ Dit kwam meer van dien kant.— Evenwel Indië is toch zeker volgens den geachten spreker vóór mij gezeten een deel van het Rijk, maar al ware het anders, dan zal hij toch wel willen hebben, dat een der gouden vruchten, die dat deel van het Rijk afwerpt, ten bate van dat deel zelf wordt besteed. Doch hoe men het neme, het *is* een Nederlandsch belang om Indië zoo productief mogelijk te maken, en moeten dan niet de kosten worden aangewend, die strekken kunnen om Indië meer te doen afwerpen dan het nu doet? Het is niet verstandig, een land, waarvan men trekken wil, niet te voorzien van de middelen die renderen kunnen.

Wat nu betreft de onbekendheid met de *rigting* van den weg, de geachte spreker vóór mij gezeten is volkomen op de hoogte; hij weet door welke streek de weg loopen zal en keurt die rigting af; hij zegt ons wat in de eene rigting zal, wat in de andere rigting kan worden vervoerd. Hij weet het dus nu reeds, hoe kan hij nog om meer licht vragen? Ik verklaar mij dus tegen het voorstel van den geachten spreker uit Steenwijk en ondersteun de meening om met de zaak voort te gaan.

De heer *van Lynden:* Ik ondersteun het voorstel van den geachten spreker uit Steenwijk en wel op de reeds medegedeelde gronden. Ik moet opkomen tegen de zijdelingsche insinuatie die de vorige geachte spreker zich veroorloofd heeft, als of zij die uitstel wenschen, de *zaak* zelve willen uitstellen. Dit is, mijns inziens, een niet te regtvaardigen vermoeden. Wat wil men? Men wil aan Indië geven wat aan Indië toekomt, maar op goede gronden. Men wil al het licht hebben dat verschaft kan worden. Nu verzekert ons de geachte spreker uit 's Hage, die Indië onlangs bezocht heeft, dat de zaak aldaar goed onderzocht is. Ik wil niets afdingen op zijne overtuiging, maar hij kan toch niet vergen dat wij dit op zijne verzekering alléén zullen aannemen. Hij heeft gezegd: er is *periculum in mora;* het is als of wij spreken van een kranke, die op het punt staat den geest te geven; wij moeten dit toch opvatten in gezonden zin. Wat is de quaestie? Wil men een uitstel van maanden? Neen, van eenige weken; het komt mij voor, de Minister kan mij hieromtrent te regt wijzen, dat het hoogstens een uitstel van drie of vier weken geldt.

De geachte spreker uit 's Gravenhage heeft gezegd: men heeft op Java, naar aanleiding der verwachte spoorwegen, feesten gegeven. Welligt zijn er nog meer feesten te wachten. Maar uitstel van feesten op Java over deze zaak kan geene reden zijn voor ons om hier over dit onderwerp niet het noodige licht te verschaffen. De heer Stieltjes is naar Java vertrokken om de zaak te onderzoeken, te regelen en de Regering tot voorlichting te dienen. Wij weten dat de heer Stieltjes de vruchten van zijn onderzoek heeft nedergelegd in uitvoerige rapporten, die de Minister met de laatste mail, weinige dagen geleden, heeft ontvangen, maar nog den tijd niet heeft gehad te onderzoeken. Wat is nu meer bescheiden en redelijk dan dat men vraagt, dat de Minister de tijd werde gegeven om kennis te nemen van de vruchten van dat onderzoek, maar dat ook ons wien de zaak niet zoo goed bekend is, die rapporten worden medegedeeld? De Minister wiens loyauteit al zijne voormalige medeleden in deze Kamer hebben leeren kennen, moet er prijs op stellen, dat men ook van deze zijde wenscht de met de laatste mail uit Indie ontvangen stukken te leeren kennen. Ik geloof dat het in het belang der zaak is, die wij, zoo ik geloof, allen wenschen te bevorderen, dat geene stem worde gesmoord, die om meerdere inlichtingen vraagt. Hoofdzakelijk uit dien hoofde ondersteun ik het denkbeeld van den geachten spreker uit Steenwijk.

De heer *Storm van 's Gravesande:* Mijnheer de Voorzitter, het is als of ik geene spoorwegen in Indie wil, als men den geachten spreker uit 's Gravenhage hoort; ik heb dat geenszins gezegd. Het is hier meer het geval dat, als men zich tegen de wijze van behandeling van eene zaak verzet, men het van den anderen kant dan doet voorkomen als of men de zaak zelve niet wil. Er is thans geene sprake van of men spoorwegen in Indie wil of niet; maar ik wil dat dit wets-ontwerp *behoorlijk* onderzocht worde en niet in de sectien kome, alvorens wij het noodige licht verkregen hebben. Ik wil mij zonder voldoend licht niet begeven op een weg, die zoo vele finantiele gevolgen kan hebben niet alleen, maar die zoo veel kan af- of toebrengen tot de welvaart van Java. Ik herhaal dus en neem volstrekt niet terug, ondanks hetgeen de geachte afgevaardigde uit Almelo heeft gezegd, dat ik de handelwijze anders onverantwoordelijk noem, want het rapport van den Gouverneur-Generaal, voor zoover het in de Memorie van Toelichting is medegedeeld, is partijdig en de aangevoerde gronden zijn niet voldoende. Ik lees bijv. op blz. 3, als een argument dat ten gunste van de aangenomen rigting wordt gemaakt, dat de Gouverneur-Generaal van Soerakarta uit in 1862 de Soekoewatische landen langs den weg van Poerwodadie, voor eenige jaren op hoogen last voor het gewoon vervoer onbruikbaar gemaakt, „*eenige palen* ver had ingereden en bevonden dat door pangeran *Mangkoe Negoro* op zijne landen, daar gelegen, in 7 jaren tijds 30 dessa's in het leven waren geroepen;„ en een regel verder: „De tegenwoordige soesoehoenan heeft het voornemen te kennen gegeven dat voorbeeld te willen volgen. Particuliere koffij-aanplantingen zijn er. *Eene* suikerfabriek zal door meerdere gevolgd worden. „Zijn dat nu voldoende gronden om de eene rigting boven eene andere te kiezen? Zijn dat valabele argumenten? Blijkbaar bestaat onwil om over de rapporten van den heer Stieltjes te spreken. Ik zal niet onderzoeken welke reden daarvoor bestaat; maar ik neem niets terug van hetgeen ik gezegd heb, en ik stel nu aan de Vergadering voor, dat zij besluite het onderzoek van het wets-ontwerp niet in de sectiën te doen plaats hebben, alvorens wij meerdere inlichtingen hebben verkregen.

De heer *Fransen van de Putte,* Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter, ik heb nog slechts voor een oogenblik het woord gevraagd om een misverstand te laten uitkomen, dat, zoo ik den geachten spreker uit Steenwijk wel begrepen heb, tusschen hem en mij bestaat over de datums der rapporten van den heer Stieltjes, zoo als hij die zoo even heeft opgegeven.

De *algemeene* rapporten van de commissie van vervoermiddelen zijn van de dagteekening, door den geachten spreker uit Steenwijk genoemd en eerst met de laatste mail ontvangen, maar het advies van den heer Stieltjes over de concessie Poolman c. s. was reeds bekend en gevoegd bij de Memorie van Toelichting van den Gouverneur-Generaal. Het is dus niet onverantwoordelijk dat ik, zonder kennisneming van de laatste algemeene rapporten, die ik niet konde weten dat komen zouden, de concessie heb goedgekeurd; ik ken de quaestie zeer goed. Maar, zoo als ik de eer had te zeggen, ik meende dat die strijd over de lijn in Indie beslist kon worden geacht.

Wanneer de Vergadering echter die stukken wenscht, er bestaat bij de Regering geen bezwaar om ze over te leggen. Maar wanneer ik de kopijen moet laten maken, dan zal daarvoor tijd noodig zijn en dan zal er, vrees ik, met het oog op het op handen zijnde recès, geen sprake zijn van een uitstel van eenige dagen, maar van eenige maanden. En daarom stel ik alsnog als mijn wensch voor, dat de zaak nu in de afdeelingen onderzocht worde. Ik zal de stukken aan de Kamer inzenden met de Memorie van Antwoord; er is toch nog geen sprake van beslissing, maar van voorloopig onderzoek.

De heer *Gevers Deynoot:* De geachte afgevaardigde uit Arnhem heeft gezegd: men wil Indie geven wat het toekomt, maar op goede gronden. Ik moet echter vragen: waaruit blijkt, dat hier op geene goede gronden een voorstel geschied is?

Ik heb gezegd: er is periculum in mora. De geachte spreker zegt: er is slechts sprake van een uitstel van eenige weken. Zoo even is echter reeds door den Minister geantwoord, dat het hier geldt een uitstel van eenige *maanden,* en ik ben dit volkomen met Zijne Excellentie eens: niet weken, maar maanden kunnen daarmede gemoeid zijn.

Wat de feesten betreft, waarvan ik straks gesproken heb, zoo heb ik gezegd dat er op Samarang en andere plaatsen in Indië reeds groote feesten *gevierd zijn* — ik heb dus niet gewaagd van *toekomstige* feesten, — in het vooruitzigt dat het moederland niet langer aan Indië zou onthouden, hetgeen daar zoo dringend noodig is. Ik heb gezegd, dat de gemoederen in Indië daarop ten zeerste gevestigd zijn en dat het eene teedere zaak is.

Overigens moet ik herhalen dat, tijdens ik in Indië was, door den Gouverneur zelven alle mogelijke inlichtingen zijn genomen in loco, en dat de zaak zoo goed mogelijk is onderzocht. Ik geloof dat het eindelijk tijd wordt de traagheid te laten varen, die tot nu toe bij de behandeling dezer zaak heeft voorgezeten. De middelen van gemeenschap zijn in Indië slecht en spoorwegen zijn daar broodnoodig. Indien wij het oog vestigen op hetgeen in Engelsch Indië reeds gedaan is, dan is het inderdaad meer dan tijd dat ook wij handen aan het werk slaan, en dat wij niet op nieuw een uitstel van maanden vragen.

De heer *Fransen van de Putte,* Minister van Koloniën: Ik geloof dat ik de Kamer zal kunnen bevredigen. Ik zal heden nacht en morgen ochtend aan mijn departement de kopijen laten maken, en zorgen dat de stukken die daarvoor vatbaar zijn, zoo spoedig mogelijk bij de Kamer inkomen. Maar dan doe ik van mijne zijde een beroep op de Kamer, en verzoek dat zij niet uiteen ga, vóór dat het wets-ontwerp onderzocht is.

De *Voorzitter:* Ik geloof niet dat door den heer Storm van 's Gravesande reeds een bepaald voorstel is gedaan. Ik moet der Vergadering herinneren dat aan de centrale afdeeling de regeling der werkzaamheden is opgedragen. De centrale afdeeling is ten opzigte van dit punt nog niet vergaderd geweest; ik heb haar evenwel tegen heden in de pauze, bijeengeroepen. Ik meen dus aan de Vergadering te moeten voorstellen, eerst af te wachten de beslissing welke door de centrale afdeeling ten opzigte van dit punt zal worden genomen. Die beslissing zal aan de Kamer worden medegedeeld na afloop van de pauze, en dan zal de Kamer natuurlijk de bevoegdheid hebben, om die beslissing goed te keuren of daarop terug te komen. Ik meen dus, dat de Kamer eerst de beslissing der centrale afdeeling kan afwachten.

De heer *Storm van 's Gravesande:* Ik zal de beslissing van de centrale afdeeling afwachten, Mijnheer de Voorzitter.

De beraadslaging over dit onderwerp wordt hiermede gesloten verklaard.

(*Wordt vervolgd*).

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het schip.	Gezagvoerder	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Mei. 24	Ned. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	12	Pasoeroean.	23 Mei.	geen	Soerabaija.	...
» —	Balische	Boonkook.	Hadjie Daeng Matoepoe	20	Ampenan.	9 »	»	»	...
» 25	Z. M.	Etna.	Lt. t/z 1e B. D. v. Troijen	.....	Bawean.	27 »	»	»	...
» —	Ned. Ind.	Prins van Oranje.	J. van Zandwijk.	120	Batavia.	22 »	»	»	W. Cores de Vries.
» —	»	Fathool Salam.	Aboebakar.	123	Pasoeroean.	1 »	»	»	...
» —	Nederl.	Petron. Catharina.	C. H. van der Veen.	304	Samarang.	19 »	»	»	Fraser Eaton & Co.
» 26	Ned. Ind.	Tiembang.	To Wongso.	53	Pasoeroean.	24 »	»	»	...

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei. 23	Z. M.	Stooms.	Onrust.	Luit. ter zee 1 kl. Roodzant.	Bawean.
» 24	Nederl.	Bark	Tweelingen.	R. P. Bakker,	Nederland.
» 25	Hamb.	Brik	Mathilde.	J. C. Peterssen.	Sydney.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Zr. Ms.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z. J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
»	Stooms.	Samarang.	.....	Luit. » 2de klasse Cousin.	...	...
»	Schip	De Heldin.	.....	Kapt. Luit. ter zee Binkes.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	Pieter Schoenmakers.	372	J. J. van Varelen,	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
»	»	Emergeus.	230	J. R. Smit.	Nederland.	id.
Bremer	»	Johanna & Emely.	356	C. Seubert.	China.	id.
Zweedsche	Brik	Mary.	126	C. Silfversparre.	...	id.
Engelsche	Schip	John Matthie.	283	J. Williams.	Nederland.	id.
Nederlandsche	»	Dagerand.	283	J. R. Ulrich.	id.	B. Kopersnit & Co.
»	Bark	Arij Scheffer.	398	J. G. Kunst.	id.	id.
Ned. Ind.	Stooms.	Padang.	.....	W. Vogel.	...	W. Cores de Vries.
»	»	Menado.	173	A. Couteron.	Sam. en Batavia.	id.
Nederlandsche	Schip	Anthony van Hoboken.	398	J. C. Ham.	...	Mc. Lennan & Co.
»	Bark	Generaal de Stuers.	296	J. C. Viersma.	Rotterdam.	id.
»	»	Anthony van Hoboken.	.....	H. P. Hazewinkel.	Amsterdam.	id.
»	»	Scheveningen.	153	J. K. Annokkee.	id.	E. Ten Brinck & Co.
»	»	Soerabaya Packet.	262	S. C. J. Olivier	Nederland.	Arnold & Co.
»	»	Johanna Elisabeth.	.....	N. Burhoven Junius.	id.	P. Kervel & Co.
»	»	Johannes Martinus.	265	J. Kooy.	id.	Mathien, Ebbs, Ruijs & Co
Ned. Ind.	Schip	Helen. Louise.	267	H. S. van Hien.	Onbepaald.	Adam & Co.
Nederlandsche	Schoen.	St. Helena.	100	J. F. H. Pille.	China.	Anemaet & Co.
»	Bark	Acolus.	364	N. J. de Vries.	Nederland.	id.
»	»	Johanna.	287	F. J. J. Ingerman.	...	id.
»	»	Cornelis Anthonie.	340	R. J. Reijnders.	...	J. F. van Leeuwen & Co
»	Brik	Charles.	25	H. Oversliezen.	...	...

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 22 Mei 1863.

INVOER.

Van Balie per schoener *Bintang Tjaigoan,* gez. ONGKANGHANG.
2 kn. amfioen, 500 pic. koffij, 12 pic. olie, 62 ps. klappers, GEZAGVOERDER.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ℔ pic. ƒ 14 @ ƒ 14½.—
KOFFIJ Java ℔ pic. ƒ 42.—
RIJST (carga) ℔ koijang ƒ 125 @ ƒ 150.—
Id. (witte) » » » 200 » » 240.—
ARAK ℔ legger ƒ 60.—
ROTTING per pic. ƒ 7 @ 9.—
WISSELKOERS pari @ 101 %.—

VRACHTEN Suiker ƒ 55 @ 60.—
Tabak » 65 » 70.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel betwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ **LE ROY & CO.,** SOERABAYA.